

Sygn. akt XI U 3566/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 listopada 2013r.

Sąd Okręgowy w Katowicach - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

XI Wydział Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSO Anna Melcer - Pamuła</i>
Protokolant:	st. sekr. sądowy Edyta Zając

po rozpoznaniu w dniu 6 listopada 2013r. w Katowicach

sprawy ***E. W. (E. W.)***

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o rentę socjalną

na skutek odwołania ***E. W.***

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 12 września 2012 r. nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje ubezpieczonej E. W. prawo do renty socjalnej od dnia 18 lipca 2012 roku na okres pięciu lat.

Sygn. akt XI U 3566/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12.09.2012 r. (k. 12 t.2 akt ZUS) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. - na podstawie przepisów ustawy z dnia 27.06.2003r. o rencie socjalnej- odmówił ***E. W.*** prawa do renty socjalnej, ponieważ wedle orzeczenia Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 5.09.2012 r. nie jest ona całkowicie niezdolna do pracy.

Ubezpieczona złożyła odwołanie od w/w decyzji domagając się rozpoznania sprawy przez Sąd. W uzasadnieniu argumentowała, iż choruje od urodzenia, a w maju 2012r. ponownie przeszła operację trepanacji czaszki (wodogłowie).

W odpowiedzi na odwołanie (k. 3 a.s.) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniósł o oddalenie odwołania z przyczyn wskazanych w treści zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

E. W. (ur. (...)), z wykształcenia technik farmacji, pracuje w zakładzie pracy chronionej jako kasjer w sklepie w niepełnym wymiarze czasu, tj. przez 5 godzin z 15 minutową przerwą).

W dniu 18.07.2012 r. ubezpieczona złożyła w organie rentowym wniosek o rentę socjalną (k.1 t.2 akt ZUS).

Orzeczeniem z dnia 7.08.2012 r. (k. 5 t.2 akt ZUS) Lekarz orzecznik ZUS uznał, iż odwołująca się nie jest całkowicie niezdolna do pracy, a orzeczeniem z dnia 5.09.2012r. (k. 10 t.2 akt ZUS) Komisja Lekarska ZUS podtrzymała orzeczenie Lekarza orzecznika ZUS.

Wobec powyższego Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał zaskarżoną decyzję z dnia 12.09.2012 r. (k. 12 t.2 akt ZUS).

Sporna w niniejszej sprawie kwestia sprowadzała się do rozstrzygnięcia, czy E. W. spełniła wszystkie warunki do przyznania jej prawa do renty socjalnej, zwłaszcza czy jest ona całkowicie niezdolna do pracy w rozumieniu art. 12 ust 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z powodu naruszenia sprawności organizmu powstałego przed ukończeniem 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole.

Celem wyjaśnienia spornej kwestii Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe dopuszczając dowód z opinii biegłych sądowych z zakresu neurochirurgii i medycyny pracy.

W opinii z dnia 17.01.2013 r. (k. 13-15 a.s.) biegły sądowy neurochirurg - na podstawie wywiadu, dokumentacji medycznej oraz badania - rozpoznał u odwołującej się:

1. wodogłowie wewnętrzne wrodzone wielokrotnie leczone w przeszłości przy pomocy zastawki komorowo-otrzewnowej,
2. stan po ponownym założeniu zastawki komorowo-otrzewnowej (maj 2012r.), aktualnie bez objawów nadciśnienia wewnątrzczaszkowego.

Zdaniem lekarza M. L., ubezpieczona nie jest całkowicie niezdolna do pracy w związku z naruszeniem sprawności organizmu, które powstało przed ukończeniem 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole, albowiem obecny stan jej zdrowia nie uniemożliwia wykonywania jakiejkolwiek pracy.

W opinii uzupełniającej z dnia 24.03.2013r. (k. 25-26 a.s.) biegły sądowy neurochirurg wyjaśnił, iż kwalifikacje E. W. predysponują ją do pracy umysłowej, którą może wykonywać na ogólnie dostępnym rynku pracy w niepełnym wymiarze czasu o ile nie wymaga ona wysiłków fizycznych, dużej ruchliwości i nadmiernego obciążenia psychicznego.

W związku z tym – zdaniem biegłego- ubezpieczona powinna być zatrudniona w zakładzie pracy chronionej z ograniczonym wymiarem czasu pracy.

Tak ograniczona zdolność istnieje u niej od 18.07.2012r. (data sporządzenia wniosku o świadczenie) na okres do stycznia 2018r. (tj. 5 lat od daty badania przez biegłego), gdyż rokowanie co do poprawy stanu zdrowia odwołującej się jest niepewne i w najbliższym czasie raczej diametralnie się nie zmienia.

Strony nie zgłosiły zastrzeżeń do opinii uzupełniającej z dnia 24.03.2013r. (k. 31 a.s.).

W opinii z dnia 18.07.2013 r. (k. 37-38 a.s.) biegły sądowy z zakresu medycyny pracy - na podstawie wywiadu oraz badania - rozpoznał u odwołującej się:

1. wodogłowie wrodzone,
2. stan po wszczepieniu zastawki komorowo-otrzewnowej,
3. oczopląs.

Zdaniem lekarza R. Z., ubezpieczona nie jest całkowicie niezdolna do jakiejkolwiek pracy, a jedynie częściowo niezdolna do pracy. W zawodzie wyuczonym (technik farmaceuta) nigdy nie pracowała, lecz podjęła zatrudnienie jako kasjerka, które kontynuuje do chwili obecnej.

Równocześnie biegły sądowy zaznaczył, iż powinna ona pracę wykonywać w niepełnym wymiarze czasu oraz w warunkach pracy chronionej.

W opinii uzupełniającej z dnia 19.08.2013r. (k. 44-45 a.s.) biegły sądowy z zakresu medycyny pracy wyjaśnił, iż E. W. jest zdolna do pracy umysłowej (zgodnej z kwalifikacjami), lecz tylko w niepełnym wymiarze czasu oraz wyłącznie w warunkach pracy chronionej z powodu wzmożonej męczliwości fizycznej i psychicznej.

Zdaniem biegłego, częściowa niezdolności do pracy (rozumiana jako wykonywanie pracy w warunkach wyłącznie pracy chronionej) istnieje od 18.07.2012r. (tj. od daty złożenia wniosku o rentę socjalną) na okres 5 lat.

Mając na uwadze zebrany w sprawie materiał dowodowy Sąd dał wiarę opiniom biegłych sądowych z zakresu neurochirurgii i medycyny pracy w części, w jakiej zgodnie stwierdzili, że E. W. jest zdolna jedynie do pracy umysłowej wykonywanej w niepełnym wymiarze czasu w warunkach pracy chronionej.

Sąd zważył, co następuje:

Zagadnienie przyznawania prawa do renty socjalnej reguluje ustawa z dnia 27 czerwca 2003r. o rencie socjalnej (Dz.U.2013.982 j.t.).

Zgodnie z art. 4 ust 1 cyt. ustawy **renta socjalna** przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18. roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25. roku życia;
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

W sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio m.in.: art. 12-14, art. 100 ust. 1 i 2, art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (art. 15 pkt 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003r.).

Definicja niezdolności do pracy została zamieszczona w art. 12 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.09.153.1227 j.t.).

W myśl powołanego przepisu niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu (ustęp 1).

Natomiast **całkowicie niezdolną do pracy** jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy (ustęp 2).

W orzecznictwie i doktrynie przyjęty został pogląd, iż przesłanka **niezdolności do jakiejkolwiek pracy** odnosi się **do każdego zatrudnienia w innych warunkach niż specjalnie stworzone na stanowiskach pracy odpowiednio przystosowanych do stopnia i charakteru naruszenia sprawności organizmu**, gdyż określenie "jakakolwiek praca" nie oznacza niezdolności do wszelkiej pracy, bez względu na stan i warunki jej wykonywania, lecz utratę zdolności do pracy w normalnych warunkach (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2000r. II UKN 134/00 wraz z uzasadnieniem, OSNP 2002/15/369, LEX 46842 oraz Komentarz do art. 12 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych [w:] Antonów Kamil (red.), Bartnicki Marcin, Suchacki Bartosz Ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Komentarz. ABC, 2009).

Równocześnie należy podkreślić, iż **przy ocenie niezdolności do pracy w myśl art. 12** ustawy emerytalnej o tej niezdolności **nie przesądza wyłącznie ocena medyczna** stwierdzająca występowanie określonych jednostek chorobowych i ich wpływ na funkcjonowanie organizmu człowieka, **tylko decydujące znaczenie ma ocena prawna dokonana** w oparciu o okoliczności natury medycznej i okoliczności innej natury, w tym zwłaszcza poziom kwalifikacji ubezpieczonego, możliwości zarobkowania w zakresie tych kwalifikacji, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne -art. 12 ust. 1 i 3 oraz art. 13 ust. 1 ustawy z 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z art. 278 § 1 k.p.c. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2010r. sygn. I UK 64/10, LEX nr 653663).

Z zebranego w przedmiotowej sprawie materiału dowodowego, w tym opinii biegłych sądowych z zakresu neurochirurgii i medycyny pracy, wynika, iż E. W. jest zdolna wyłącznie do pracy umysłowej wykonywanej w niepełnym wymiarze czasu w warunkach pracy chronionej, zatem może być zatrudniona jedynie na specjalnych stanowiskach pracy przystosowanych do stopnia i charakteru naruszenia sprawności jej organizmu.

Tym samym w świetle powołanych wyżej przepisów oraz ich wykładni spełnia warunki do uznania jej za całkowicie niezdolną do pracy w rozumieniu art. 12 ust 2 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych począwszy od dnia 18.07.2012r. (tj. od daty złożenia wniosku o świadczenie).

Mając na uwadze wiek ubezpieczonej, jej wykształcenie oraz charakter choroby Sąd uznał, iż powyższa niezdolność trwać będzie przez okres 5 lat.

W zaistniałym stanie faktycznym i prawnym, wobec spełnienia przez E. W. wszystkich przesłanek z art. 4 ustawy o rencie socjalnej, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonej prawo do renty socjalnej od dnia 18.07.2012r. na okres 5 lat.

SSO Anna Melcer -Pamuła